

Erfaring fra mit Distrikt — det er muligt, at Forholdene ere anderledes paa andre Egne — at mange Husmænd med en lille Lod ere tilbøjelige til at sælge paa uhyre favorable Vilkaar, og hvis der skal udbetales en Femtedel, ere de Vilkaar, der bydes her, slet ikke bedre end dem, paa hvilke man kan faa mange Ejendomme ligefrem privat til Købs. Jeg kan ikke indse, der er saa stor almindelig Trang til at faa denne Lov ført igennem her i Samfundet. Jeg tror ikke, at Landboerne ville, — som oprindelig paatænkt — komme til at høste Gavn af den Arbejder, der bor paa disse Lodder. Enten blive de udsultede ved dem, fordi de ikke forstaa at drive dem, eller ogsaa ere de saa dygtige, at de blive helt selvstændige, og de, der have denne Dygtighed, kunne komme frem uden Hjælp af denne Lov.

Andersen: Endskønt det foreliggende Forslag ikke fuldt ud tilfredsstillende mig, idet jeg nærmest kunde ønske dette Spørgsmaal ordnet i Overensstemmelse med det Forslag til Lov om Oprettelse af Husmandsbrug, som mine Partifæller have indbragt i det andet Ting, vil jeg alligevel tillade mig at anbefale det høje Ting at vedtage Forslaget i den foreliggende Skikkelse. Jeg tror, at Forslaget, som det foreligger, vil kunne gøre megen Gavn blandt Landarbejderne og vil være i Stand til at hjælpe dem i nogen Grad, hvorimod jeg tror, at hvis Lovforslaget faar den Affattelse, som det havde heroppe fra det høje Ting, vil det blive aldeles betydningsløst med Hensyn til at hjælpe Arbejdernes Vilkaar. Jeg kunde derfor meget ønske og vil meget anbefale, at det høje Ting vil gennemføre Lovforslaget i den foreliggende Skikkelse. Jeg tror heller ikke, at de Betæneligheder, som fremkom fra det ærede 6te Medlem for 6te Kreds (Ahlefeldt-Laurvig) særlig med Hensyn til, at Anvendelsen af Statens Penge paa dette Omraade ikke var forsvarlig, ere berettigede. Største Delen af de Statsmidler, som ville blive anvendte til dette Formaal, vil jo dog blive forrentet, og selv om denne Rente ikke svares af det fulde Beløb, vil det dog alligevel blive en Gennemsnitsrente, som kan svare til den Indtægt, Staten kan have af andre Midler, som anbringes i andre Aktiver, saa det forekommer mig, at man ikke skal se paa dette Spørgsmaal saaledes, at det er noget særligt Offer, Statskassen bringer i finansiel Henseende. Jeg tror snarere, man kan sige, at det næsten kan blive en Forret-

ning for Statskassen at anvende sine Midler paa denne Maade. Dels faar den faktisk direkte Rente af sine Penge og tillige kan det gavne Samfundet paa andre Omraader, som paa indirekte Maade i Tidens Løb kan komme Statskassen til gode. Der blev fra det samme ærede Medlem udtalt den Betænelighed mod Lovforslaget, at det var socialistisk. Jeg maa maaske dertil bemærke, at jeg tror ikke, det ærede Medlem har Ret. Jeg vedkender wig ikke dette Forslag som socialistisk, men jeg vil give det ærede Medlem Ret i en Henseende. Jeg tror nemlig, at det er Socialdemokratiets Virksomhed her i Landet, der har bevirket, at dette Lovforslag kommer til Behandling her i Rigsdagen. Jeg tror, at den Agitation, som Socialdemokratiet har udfoldet i de sidste 25 Aar og i den sidste halve Snes Aar blandt Landarbejderne, er det, der har bevirket, at Forslag, som tilsigte at forbedre Arbejdernes Stilling, i det hele kunne komme til Behandling her i Rigsdagen.

Det ærede 3dje Medlem for 4de Kreds (Jørgensen) udtalte sig en Del om Socialismen, da han omtalte det foreliggende Forslag, og det ærede Medlem kom til at benytte en Udtalelse om, at Socialismen udøvede en nedbrydende Virkning her inden for Samfundet. Jeg tror ikke, det ærede Medlem har Ret. Se vi paa de Resultater, som Socialdemokratiet har tilvejebragt i de Aaringer, det har virket, tror jeg ikke, man kan betegne disse Resultater som nedbrydende. Se vi paa de Fagorganisationer, som ere skabte, forekommer det mig, at de tyde paa, at vor Virksomhed har været opbyggende, og se vi overhovedet paa de Resultater, som Fagforeningsvirksomheden i Landet har bragt den danske Arbejderstand, tror jeg ogsaa, man kan betegne Resultatet af dens Virksomhed som opbyggende. Se vi paa de Love, som vi i de sidste Aaringer have faaet af social Betydning, Alderdomsforsørgelsesloven, Sygekasseloven og Ulykkesforsikringsloven, er det Love, der allesammen ere Frugter af den Virksomhed, Socialdemokratiet har udfoldet her i Landet. Derimod kan det ærede Medlem maaske have Ret i en anden Henseende. Socialdemokratiets Virksomhed har været nedbrydende, og den er det fremdeles over for Forhold som dem, der i de sidste Dage ere komne fremovre i Jylland ved Skejbyaffæren, hvor 5 Børn mistede Livet, fordi Forældrenes økonomiske Stilling var en saadan, at de ikke kunde opfylde deres Forældrepligter. Over for disse Forhold er Socialismen nedbry-